Utterns status i Likstammen och Vedaån

En fin sommardag 2014 besökte ett 30-tal medlemmar några kända tillhåll för utter, vid Lästringe k:a och vid Öknaskolan, i anslutning till Vedaån och sjön Svarvaren, söder om motorvägen. Utterns möjligheter att därifrån ta sig vidare norrut längs Vedaån bedömdes som mycket små då en faunapassage saknas under motorvägen. Under några timmar informerade Hans Ring oss om utterns ekologi, samt artens hotbild och spridning i Sverige.

Under hösten samma år föddes en idé – kan vi genom inventering fastställa att uttern rör sig inom Likstammens avrinningsområde, eller kan vi rentav få belägg för att vi härbärgerar en fast stam?

Under hösten formerades en ”Uttergrupp” bestående av Åsa Linnman, Hans Rydén, Alf Lettesjö, Thomas Kronqvist, Kurt Lindberg, Robin Pettersson och undertecknad. I november månad hade vi efter ingående kartstudier valt ut 19 tänkbara platser för invertering, som utgjordes av broar och trummor över till- respektive utlopp ((Vedaån) från Likstammen.

Den 11 januari 2015 var det dags för fältbesök och inventeringskurs, återigen ledd av Hans Ring.

Vid detta tillfälle kunde vi rapportera två tidigare noteringar av utter inom, eller helt nära avrinningsområdet, nämligen vid Torpesta kvarn (spillning och spår) och vid Penningby vid Malmasjön (enligt Länsstyrelsens inventering av utter 2005, rapport 2007:7).

Den 2 juli 2016 återupptogs jakten på utter, den här gången längs Vedaån, från Tuve kvarn upp till badplatsen vid Baggebol. Robin Pettersson som vid tiden för exkursionen hyrde torpet Lilla Tuve hade under sommaren noterat utterspilling i bråten under Tuve kvarn. Under exkursionen hittades inga tecken på utter, men väl lite längre upp i Vedaån, nämligen vid Alsbro.

Nu hade vi fyra säkra indikationer på att uttern rört sig inom avrinningsområdet, två i söder, längs Vedaån, och två i norr, varav en på väg ut i Båven.

I september samma år skrev vi ett brev till Länsstyrelsen i vilket vi redogjorde för våra iakttagelser. Vi påpekade att E4:an över Vedaån utgör ett effektivt vandringshinder. Med hänvisning till Naturvårdsverkets **Åtgärdsprogram för bevarande av utter** (Rapport 5614/oktober 2016) som stipulerar att konfliktpunkter mellan vägar och utter ska vara åtgärdade före 2008, oavsett om reparationsbehov föreliggare eller inte.

Vårt brev resulterade en tid senare att Trafikverkets utterexpert hörde av sig, vilket gav oss en chans att påpeka Trafikverkets skyldighet att etablera fungerande faunapassager vid Vedaån och vid Fårsjön, några km i motorvägens norrgående riktning.

Vi fick till svar att åtgärderna inte blivit av pga. av mycket högs kostnader.

Till vår stora glädje påbörjas hösten 2017 bygget av en faunapassage där Vedaåns passerar motorvägen.

Måhända fick våra uttrar i närområdet, till slut, en välbehövlig knuff i ryggen av Likstammens miljövänner?

Mellanvik den 2 april 2018

Mats Heggestad för vännerna i Uttergruppen